

שו"ת סיכום הדף היומי

מייל: n101@okmail.co.il פקס: 03-5709307 ניתן לקבל כל יום לתיבת מייל או לפקס.

נר שמואל

לע"נ ר' שמואל ב"ר יצחק זצ"ל

יבמות - נ"ח

1. באיזו מחלוקת תנאים רצו לתלות את הנידון האם יש תוקף 'חופה' לפסולות לכהונה?

א. רמי בר חמא - לרבי מאיר במשנתנו הסובר קידושי כהן בפסולה, פוסלים אותה בתרומה, אף חופה בלא קידושין פוסלת. לר' אלעזר ור' שמעון הסוברים שקידושו לא פוסלים אף חופה אינה פוסלת.

ונדחה - שמא לר"מ בחופה לא נפסלת, כיון שחופה אינה קונה. ולרבי אלעזר ורבי שמעון בחופה נפסלת כיון שהיא קרובה לביאה.

ב. ברייתא - ת"ק: כשרות או פסולות לכהונה שנכנסו לחופה ולא נבעלו, אוכלות משלו ובתרומה - מוכח שאין חופה לפסולות, שלא נפסלת מלאכול לרבי ישמעאל בריב"ב: כל שאין ביאתה מאכילתה משום שהיא פסולה, אין חופתה מאכילתה. - מוכח שיש חופה לפסולות, שהחופה כביאה. ונדחה: שמא רבי ישמעאל בריב"ב סובר כר' מאיר שמשעת קידושין של משתמרת לביאה פסולה, לא אוכלת. אבל בחופה בלא קידושין אוכלת.

2. משנה - סוטה כופלת 'אמן' בשבועתה. משום: שלא שטייתי ארוסה ונשואה, שומרת יבם וכנסה ליבם. באיזה אופן של ארוסה מדובר?

א. אין לומר - שקינא ונסתרה ואף שתתה כשהיא ארוסה, שהרי שנינו: ארוסה ושומרת יבם - לא שותות ולא נוטלות כתובה.

ב. אין לומר - שקינא ונסתרה כשהיא ארוסה, ושתתה נשואה לאחר שבעלה בא עליה. כיון שבזמן שאין האיש מנוקה מעון - אין המים בודקין את אשתו, והרי כאן נאסר לו לשאת אותה.

ג. אלא - שקינא לה ונסתרה כשהיא ארוסה, והשקו אותה אחר שנכנסה לחופה ולא נבעלה. ובעלה נחשב 'נקי מעון'.

מבואר שכשנכנסה לחופה, נחשבת כנשואה לו. רב ששת הוכיח מכאן שיש חופה לפסולות.

דחה רבא - משנה זו בהכרח משובשת. שהרי נאמר בברייתא שהביא רבי אחא בר חנינא 'מבלעדי אישך' - ... ולא שקדמה שכיבת בועל לבעל.

ד. רמי בר חמא מיישב - בא עליה ארוסה בבית אביה. וקינא לה ונסתרה אח"כ הכניסה לחופה ושוב לא בא עליה - קדמה שכיבתו ומ"מ מנוקה מעון.

ה. רב פפא - מדובר כמו בהו"א שקינא כשהיא ארוסה ולאחר שנישאה ובא עליה, בא להשקותה וסבר התנא שהבעל אינו יכול לקנא ולהשקות ארוסתו אבל יכול לקנא לה כשהיא ארוסה, ולהשקותה מכח קינוי זה כשהיא נשואה. ולדבריו אין צריך 'מנוקה מעון' וכן 'קדמה שכיבת בעל'.

ו. רב נחמן בר יצחק - מדובר בסוטה נשואה שמשביעים אותה על ידי לגלוג גם על תקופת האירוסין.

3. לפירושו של רמי בר חמא אף בשומרת מדובר שבא עליה היבם בבית חמיה שלא לשם קנין, האם בביאה זו כבר קרויה אשתו?

לשמואל - לא. כיון שקונה בביאה זו רק לגבי דברים הכתובים בפרשת יבום אבל אינה אשתו גמורה.

לרב - כן. שקונה הכל. והטעם שנחשב במשנה 'שומרת יבם' כיון שמדובר שעשה בה מאמר לאחר הקינוי והסתירה, וכדעת בית שמאי שקונה קנין גמור וכעת היא 'תחת אישך' והבעל מנוקה מעון ומשביע אותה על הזמן שהיתה שומרת יבם.

4. רב חנינא בשם רבי יוחנן: העושה מאמר ביבמתו ויש לו אח, אפילו הוא כהן והיא כהנת - פסלה מן התרומה. עד שישלים את היבום. כיון שמהתורה

היא זקוקה עדיין לאח, מאידך היא אסורה עליו מחמת המאמר. מדוע נדחו דברים אלו?

כדעת מי נאמר - הרי לרבי מאיר רק משתמרת לביאה פסולה מדאורייתא לא אוכלת. וכאן ביאתה פסולה מדרבנן.

ולרבי אלעזר ורבי שמעון, אם משתמרת לביאה פסולה מדאורייתא, אוכלת, כ"ש מדרבנן.

5. לרבי: מה הדין למסקנא, בעשה מאמר האם פסלה?

א. עשה מאמר ביבמתו שהיא בת כהן לכו"ע ממשיכה לאכול. [כדלעיל].

ב. יש לו אח חלל שיפסול בביאתו את היבמה, לכו"ע אינה אוכלת.

ג. אם אחד האחים נתן לה גט לרבי יוחנן - אוכלת, ואפילו לרבי מאיר כיון שמשתמרת לביאה פסולה רק מדרבנן.

לריש לקיש - אינה אוכלת, ואפילו לר"א ורבי שמעון כיון שכאן אין לו להאכיל במקום אחר - שלעולם אין כהן יכול להאכיל אשה ע"י נתינת גט.

ואין לומר שגט מאכילה באשה שנתגרשה וחזרת לבית אביה הכהן - כיון שהיא מופסקת מבעלה וחזרת לאביה. אבל יבמה עדיין קשורה בו מהתורה.